

Transportstyrelsens rapport Miljözoner för lätta fordon

Boverket ser positivt på förslaget att utöka antalet typer av miljözoner till tre klasser för att omfatta fler fordonsgrupper. Boverket ser också positivt på förslaget om bemyndigande till kommunerna att meddela föreskrifter om miljözoner och för prövning av undantag.

Boverket vill dock poängtera att miljözoner är ett av flera möjliga styrmedel som kommunerna kan använda för att påverka vägtrafik i bebyggd miljö, och att det kan finnas andra mer effektiva och samhällsnyttiga styrmedel. Boverket anser att samhällsnyttan kontra miljöeffekterna och konsekvenserna över lag bör studeras noga, speciellt de ekonomiska effekter som kan bli kännbara för den enskilde medborgaren.

Det är viktigt att klassindelningarna av zonerna blir enkla och tydliga samt lätta att tolka och använda. Staten bör fastställa riktlinjer för kommunerna att tillämpa vid införandet av miljözon. Boverket anser att det är rimligt att begränsa antalet zoner geografiskt genom att använda redan befintliga zoners (zon 1) utbredning även för den nya miljözon klass 2. Miljözon för klass 3 förväntas användas i mindre områden och då förordar Boverket att gränsen för fordonens hastighet ska gå vid gällande bashastighet istället för Transportstyrelsens förslag där hastigheterna är under 50 km i timmen. Likaså bör det också vara enkelt och tydligt med vad som blir undantag i de föreslagna nya klasserna.

Boverket ifrågasätter om det föreslagna systemet för övervakningen kommer att fungera. Utredningen beskriver att övervakningen ska göras av rättsvärdande myndigheter, vilket kan bli svårt, då polisen ibland saknar resurser att prioritera och bevaka efterlevnaden i trafiken. Boverket anser att övervakningen av miljözoner bör finna en enkel och effektiv lösning samtidigt som nya miljözoner införs, och inte göras som separat utredning i efterhand.

Boverket anser också att tydlig skyltning är nödvändig för de områden som blir miljözoner. Skyltarna bör visa vilka regler och undantag som gäller inom miljözonen.

Beslut om område för miljözon bör föregås av samråd med berörda, och dessa samråd bör baseras på grundliga konsekvensutredningar och analyser. Dessa bör ha fokus på de ekonomiska konsekvenserna i förhållande till nyttan för samhället och för den enskilda medborgaren.

I detta ärende har tillförordnad generaldirektör Susann Bard beslutat. Planarkitekt Roland Thörnquist har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Göran Persson, avdelningsjurist Anette Martinsson Lindsten, enhetschef Sofie Adolfsson Jörby, tillförordnad enhetschef Magnus Jacobsson och utredare Magnus Lindqvist deltagit.

Susann Bard
t.f. generaldirektör

Roland Thörnquist
planarkitekt